

ע"פ 28950/02/16 - מדינת ישראל נגד אחמד ראזם

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 28950-02-16

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המערערת

אחמד ראזם
ע"י ב"כ עו"ד רמזי קטילאת

נגד
המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר אוהד גורדון) מיום 2.2.16 בת"פ
34909-09-15.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בעבירת ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ובהתפרעות ונדון לעונשים הבאים: מאסר בפועל למשך חמישה חודשים ועשרים ימים, שני מאסרים על תנאי וקנס. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. ואלה המעשים: בבוקר יום 15.9.15, במהלך חג ראש השנה התשע"ו, המשיב השתתף בהתפרעות בסמוך למסגד אל אקצא, במסגרתה הציבו המתפרעים מחסום, אותו יצרו, בין היתר, באמצעות ברזלים, סולמות וחוטי תייל, במטרה למנוע את סגירת שער המסגד ולאפשר זריקת חפצים לעבר מבקרים בהר הבית. המתפרעים יידו אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר כוח משטרה שהגיע למקום לפינוי המחסום. שוטרים, שהצליחו להיכנס לתוך המסגד, הבחינו במשיב אוחז אבן בגודל של כדור בייסבול ומיידה אותה לעבר שוטרים שעמדו במרחק של כ - 15 מטרים ממנו, כשגבם מופנה אליו.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערערת טענה כי יש להחמיר את מדיניות הענישה בתיקים שעניינם התפרעות ויידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, בהתחשב במציאות הביטחונית הקיימת בירושלים בעת האחרונה, ולייחס משקל הולם לשיקולי גמול, הרתעה אישית וכללית והרחקה. המערערת הפנתה לפסיקה שלגישתה מבטאת את הצורך בהחמרת הענישה על רקע ריבוי אירועים אלה. נטען כי מדיניות זו עולה בקנה אחד עם עונשי המינימום שקבע המחוקק לעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שכן עונשי מינימום הינם חריג בחוק העונשין. כמו כן, תיקוני החקיקה האחרונים בעבירות שעניינן יידוי אבנים, אף שאינם ישימים למקרה דנן, מבטאים את הצורך בהחמרה בענישה. לעומת זאת, במקרה דנן קבע בית משפט קמא מתחם ענישה נמוך מזה הנוהג בפסיקה אף בטרם ההחמרה בענישה. באשר לנסיבות המקרה דנן, נטען כי המשיב פגע בשלטון החוק, בסדר הציבורי, בביטחון הציבור ופגע וסיכן את שלמות גופם ונפשם של גורמי אכיפת החוק, וכי העבירות דנן בוצעו בנסיבות מחמירות, כלהלן: האירוע התרחש בתוך מסגד אל-אקצא בהר הבית, אשר הינו מוקד מתיחות רגיש ובו מתרחשות תדיר הפרות סדר והתפרעויות, המכוונות לפגיעה בכוחות הביטחון באמצעים שונים, ובכללם נשק קר; היקפה הנרחב של ההתפרעות, המבטא תכנון רב. המתפרעים הביאו עימם מבעוד מועד חפצים רבים על מנת לחסום את שער המסגד; מועד התרחשות ההתפרעות בראש השנה היהודי, בו ניכרת עליה במספר אירועי ההתפרעות ויידוי האבנים לעבר כוחות הביטחון ולעבר אזרחים יהודיים. לפיכך, עותרת המערערת להחמרת עונשו של המשיב.

4. ב"כ המשיב טען כי המשיב משוחרר מאז כתשעה חודשים תמימים. מדובר בשיקול משמעותי שניתן לו משקל נכבד בפסיקה. יש צורך בנסיבות חריגות ביותר שיובילו להשבת הנאשם אל כותלי הכלא. לגופם של דברים, נטען כי בית משפט קמא שעה שנתן את גזר דינו נתן דעתו לכל טיעוני המאשימה, לרבות בנוגע עם המועד בו בוצעו המעשים. וכן, בניגוד ליתר המשתתפים באירוע, המשיב לא היה רעול פנים ולא הייתה אינדיקציה לכך כי לקח חלק בתכנון מוקדם, והוא, כך יש לראות זאת, נקלע למקום ופעל שלא כשורה, אך חלקו אינו כחלקם של יתר המתפרעים. מדובר במי שהיה, בעת ביצוע העבירה, בגיר צעיר, אינו בשל ומגובש. המשיב לקח אחריות על המעשים אותם ביצע והוספת עובדות לתיאור האירוע, אינה מעידה על אי קבלת אחריות.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המשיב עולה כי הינו יליד 15.8.1996, רווק, תושב ירושלים, ללא עבר פלילי, בן למשפחה תומכת, נורמטיבית ושומרת חוק, עד למעצרו עבד כמתקין מזגנים והתנדב ב"סהל האדום". המשיב לקח אחריות על מעשיו באופן חלקי והציג עמדה מצמצמת. שירות המבחן התרשם כי המשיב הינו נורמטיבי, שומר חוק, שההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורו, אך הוא נוטה להתנהגות פזיזה ואימפולסיבית, תוך שימוש בשיקול דעת מוטעה במצבי לחץ ללא מחשבה על השלכות מעשיו. הומלץ על ענישה מוחשית תוך הסתפקות בתקופת מעצרו.

דין

5. דין הערעור להידחות.

לזכות המשיב עומדים גילו הצעיר, העדר הרשעות קודמות בעברו, תפקודו התקין באופן כללי, הודאתו במיוחס

לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים והאחריות שלקח על המעשים. יחד עם זאת, עמדתו המצמצמת והאחריות החלקית שלקח בפני שירות המבחן מלמדים כי לא הפנים דיו את חומרת מעשיו. מעשיו של המשיב חמורים. המשיב השתתף בהתפרעות אלימה, נרחבת ורבת משתתפים בהר הבית, מוקד רגיש ונפיץ, שאירעה מטעמים אידאולוגיים-לאומניים במועד ראש השנה היהודי וכוונה כנגד כוחות הביטחון. ההתפרעות כללה ביצור שער מסגד במטרה למנוע מהשוטרים לסוגרו, ומתקפה בעוצמה לא מבוטלת שכללה אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה, וטמנה בחובה פוטנציאל לפגיעה של ממש בגוף ובנפש בניציגי החוק הממלאים את תפקידם. חלקו של המשיב היה אקטיבי והאבן אותה יידה היתה גדולה ונזרקה ממרחק קרוב לעבר שוטרים שעמדו בגבם אליו, תוך ניצול עמדת תורפה זו. תופעת ההתפרעות ויידוי האבנים מתרחשת חדשות לבקרים במקומותינו, והפכה למכת העיר ירושלים, בה משתתפים פעמים רבות צעירים נורמטיביים ללא עבר פלילי. בנסיבות אלה, ניתן לומר כי העונש שהוטל על המשיב מקל. יחד עם זאת, לא מדובר בסטייה כה חריגה ומשמעותית המחייבת התערבות ערכאת הערעור באופן שהמשיב יושב אל בין כותלי בית הסוהר.

לפיכך, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ח אדר תשע"ז, 16 מרץ 2017, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב בעצמו.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

**רפי כרמל, שופט
אב"ד**